

การพัฒนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การศึกษาค้นคว้าอิสระ

ของ

สุวดี ไตรรงค์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พฤษภาคม 2555

การพัฒนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การศึกษาค้นคว้าอิสระ

ของ

สุวดี ไตรรงค์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พฤษภาคม 2555

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ ให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดี และวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติ ที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ได้การจัดการศึกษาไว้ชัดเจนว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพรวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และมาตรา 24 ได้กำหนดไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดีและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 7-8) จึงจำเป็นสำหรับครูผู้สอน ที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีการสอนให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ครูต้องลดบทบาทตนเองจากการเป็นผู้สั่งผู้กำหนดเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากครูแต่ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฝึกการทำงานเป็นทีมช่วยกันคิด และฝึกให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้

การสอนโดยโครงการเป็นวิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี และไม่เข้าใจขั้นตอน และวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรูปแบบต่าง ๆ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรม เพราะจะยึดติดกับวิธีการสอนที่เคยชิน ไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ทำให้ผลที่เกิดขึ้นได้ผลไม่เต็มที่ และการใช้โครงการในการสอนเป็นเทคนิควิธีสอนที่มีความสอดคล้อง เพราะเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และโรงเรียนประถมส่วนใหญ่ประสบกับปัญหา และอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวครูขาดวิธีสอนที่ดี กิจกรรมไม่เร้าความสนใจ สอนแบบบรรยาย ไม่เน้นกระบวนการ ไม่ได้ฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์ ครูใช้วิธีการสอนแบบเดิม ๆ คืออธิบายแล้วบอกให้จด ไม่ใคร่ให้นักเรียนทำกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2546 : 103)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหาความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองในด้านต่าง ๆ มาจากแนวคิดพื้นฐานของการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) เรียนรู้ตามสภาพจริง โดยมีการศึกษาหลักการ และวิธีเกี่ยวกับโครงการที่เลือกศึกษา วิเคราะห์ วางแผนการทำงาน ลงมือทำงาน และปรับปรุง เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ในกระบวนการเรียนรู้ได้ใช้ทักษะกระบวนการสอดแทรกคุณธรรม ทำงานเป็นกลุ่มฝึกปฏิบัติจริง เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม มีครูเป็นผู้ชี้แนะให้คำปรึกษาตลอดเวลา เน้นฝึกคนให้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (การศึกษานานาชาติ. 2550 : เว็บไซต์)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 81 ได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขึ้น คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้ให้ความสำคัญและกล่าวถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยบัญญัติไว้ในหลายมาตรา สรุปได้ดังนี้ มาตรา 7 บัญญัติไว้ว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึก และส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย มาตรา 23 บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย มาตรา 27 บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางของประเทศขึ้น และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ จัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง จึงจัดทำหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขึ้น มีมาตรฐานการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนซึ่งหลักสูตรฉบับดังกล่าวได้ให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำไปกำหนดไว้เป็นสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 9)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนหนองงูเห่ามพิทยาคม ยังไม่ประสบผลสำเร็จ ครูไม่นำรูปแบบการสอนต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้และการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะการสอนแบบโครงงาน ศึกษาได้จากการที่โรงเรียนส่งโครงงานของนักเรียนเข้าประกวด แข่งขัน ผลปรากฏว่าทางโรงเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะนักเรียนยังขาดทักษะในการทำโครงงาน และจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานรอบสอง ในมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 5 ผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุงและได้ให้ข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงานให้ครบทุกวิชา ทุกระดับชั้น และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2550 : 20) ส่งผลต่อการประเมินผลทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ด้วยเหตุผล ที่กล่าวมาข้างต้น กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนมีพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงสนใจที่จะพัฒนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้แผนการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ
2. ได้แนวทางสำหรับครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และผู้สนใจในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนหนองงูเห่ล้อมพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองงูเห่ล้อมพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 120 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนหนองงูเห่ล้อมพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 37 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ทั้ง 3 ห้อง ผลการทดสอบคะแนนทั้ง 3 ห้อง ไม่แตกต่างกัน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

เนื้อหาที่จะนำมาพัฒนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 แผน ดังนี้

แผนที่ 1 รู้จักภูมิปัญญา

แผนที่ 2 การสืบค้นคว้าข้อมูลท้องถิ่น

แผนที่ 3 อาชีพการทำมาหากินพื้นบ้าน

แผนที่ 4 ด้านศาสตร์ศิลปภูมิปัญญา

แผนที่ 5 การอนุรักษ์ รักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

แผนที่ 6 การสรุปศาสตร์และศิลป์ด้วยโครงงาน

3. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้า คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 เดือนพฤศจิกายน 2554 โดยการสอนทั้งหมด 12 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมกับการทดสอบก่อนและหลังเรียน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญโดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียน ได้เลือกศึกษาค้นคว้า และสร้างกระบวนการเรียนรู้ เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้งด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติจริง ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการแสวงหาความรู้และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน หมายถึง คุณภาพด้าน กระบวนการและผลลัพธ์ของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการประเมิน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มแบบ Rubric เกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ ผลงานนักเรียน และการทดสอบย่อย ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน ที่ได้จากการทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถในการเรียนภาษาไทยตาม ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในบทเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย แบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

4. ดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่วิเคราะห์จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน ก่อนเรียนกับหลังเรียน และความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนเต็ม

5. การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะ เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ ความสำคัญ ค้นหาลักษณะร่วม จุดเด่น จุดด้อย ดีความชี้บ่งจุดสำคัญ จัดประเภท วัดโดยใช้ แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ ลักษณะข้อสอบเป็นการใช้คำถามแบบวิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการ มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าการพัฒนาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. รูปแบบการศึกษาค้นคว้า
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองงูเหลือมพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 120 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนหนองงูเหลือมพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 37 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ทั้ง 3 ห้อง ผลการทดสอบคะแนนทั้ง 3 ห้อง ไม่แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มี 3 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 แผน ใช้เวลาเรียนแผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
3. แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน แนวดำเนินการ การวัดผลประเมินผลและการติดตาม ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 – ม.3) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คู่มือครูวิชาภาษาไทย และแบบเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ทราบเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการใช้ภาษา

1.2 ศึกษาวิธีการ หลักการ หลักทฤษฎี และเทคนิคการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการ Backward Design จากเอกสารการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554 : 1-5)

1.3 ศึกษาเนื้อหาเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ที่จะจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.4 วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ประกอบการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตาราง 1 แผนการจัดการเรียนรู้ สารการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และเวลาที่สอนในแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	เวลา (ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 รู้ลึกภูมิปัญญา	- ความหมาย - ลักษณะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.บอกความหมายภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ 2. บอกลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ 3. ยกตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นได้	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การสืบค้นคว้าข้อมูลท้องถิ่น	-ประเภท ภูมิปัญญาท้องถิ่น -การถ่ายทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.แยกประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ 2.อธิบายการถ่ายทอดภูมิปัญญา ท้องถิ่นได้	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 อาชีพการทำมาหากินพื้นบ้าน	- การทอเสื่อกก - ขนมหั่วตัดงาดำ - การทำไม้กวาด	1.บอกแหล่งที่มาของภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้ 2.อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติได้	2

	เสียนตาล	3.ยกตัวอย่างวิทยากรท้องถิ่นได้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ด้านศาสตร์และศิลป์ งานภูมิปัญญา	- การตีมีด - น้ำสมุนไพรไทย เพื่อสุขภาพ - เพลงกล่อมเด็ก	1.บอกแหล่งที่มาของภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ 2.อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติได้ 3.ยกตัวอย่างวิทยากรท้องถิ่นได้ 4 ร้องเพลงกล่อมเด็กได้	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอนุรักษ์รักษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น	-การอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น - ผังความคิด	1.บอกวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ 2.เขียนผังความคิดได้	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การสรุปศาสตร์และศิลป์ด้วย โครงงาน	-โครงงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.เขียนเค้าโครงโครงงานได้ 2.พุดนำเสนอโครงงานได้	2

1.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งสิ้น 6 แผน เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น โดยยึด
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระสำคัญ หลักการ เนื้อหา การจัดกิจกรรม การวัดผลประเมินผล
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ
เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ของกระบวนการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนของ
แผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาปรับปรุงกิจกรรม ใบงาน ใบความรู้ ให้เหมาะสมกับนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจพิจารณาความ
สอดคล้องของผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรม และการใช้ภาษา ทั้งนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้
ประเมินตามแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ประกอบด้วย

1.7.1 อาจารย์ดร.สุรพล วีริยาสรณ์ ตำแหน่ง ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

1.7.2 นายวินุศาสตร์ เจริญชัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลทางการศึกษา

1.7.3 นางนันทนา มีสัจจ์ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุนทรวิทยา
ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

1.8 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง ในเรื่อง เกณฑ์การประเมินผลที่ครอบคลุม
จุดประสงค์การเรียนรู้

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งพร้อมแบบประเมินซึ่งมีลักษณะเป็นมา
ตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์ประเมินและแปลความหมายดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด.2545 : 7)

ระดับคะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมมากที่สุด
ระดับคะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมมาก
ระดับคะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมปานกลาง
ระดับคะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมน้อย
ระดับคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง มีคุณภาพและความเหมาะสมน้อยที่สุด

การประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน
เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาคนควาสร้างขึ้น มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสม
มากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$)

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3/1 โรงเรียนหนองสูงเหนือพิทยาคม จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง เพื่อหาประสิทธิภาพของ
แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการทดลองพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บางแผนจำเป็นต้องปรับ
ความเหมาะสมเรื่องเวลาในแต่ละกิจกรรม คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนควรปรับให้
น้อยลง แล้วเพิ่มคะแนนผลงานนักเรียนให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องการพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์

1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนหนองงูเห่ล้อมพิทยาคม จำนวน 37 คน

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 55 - 66)

2.2 วิเคราะห์เนื้อหา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องที่ใช้สอน ทำตารางกำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการออก 60 ข้อ และจำนวนที่ต้องการนำไปใช้จริง 40 ข้อ ดังตาราง 2

ตาราง 2 วิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหา ผลการเรียนรู้ จำนวนข้อสอบที่ออก จำนวนข้อสอบที่ใช้จริง
ในแผนการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หัวข้อเนื้อหา	ผลการเรียนรู้	จำนวนข้อที่ ต้องการจริง	จำนวนข้อสอบ ที่ออกทั้งหมด
รู้ลักษณะปัญหา - ความหมาย - ลักษณะปัญหา ที่ต้องแก้	1.บอกความหมายปัญหาที่เจอได้ 2.บอกลักษณะปัญหาที่เจอได้ 3.ยกตัวอย่างปัญหาที่เจอได้	8	10
การสืบค้นคว้าข้อมูล ที่เจอ -ประเภทปัญหา ที่เจอ -การถ่ายทอดปัญหา ที่เจอ	1.แยกประเภทปัญหาที่เจอได้ 2.อธิบายการถ่ายทอดปัญหา ที่เจอได้	8	10
อาชีพการทำมาหากิน ที่บ้าน - การทอเสื่ออก - ขนมหั่วตัดงาตำ - การทำไม้กวาดเสียน ตาล	1.บอกแหล่งที่มาของปัญหาที่เจอได้ 2.อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติได้ 3.ยกตัวอย่างวิธีการที่เจอได้	6	10
อาชีพการทำมาหากิน ที่บ้าน - การทอเสื่ออก - ขนมหั่วตัดงาตำ - การทำไม้กวาดเสียน ตาล	1.บอกแหล่งที่มาของปัญหาที่เจอได้ 2.อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติได้ 3.ยกตัวอย่างวิธีการที่เจอได้	6	10

ตาราง 2 (ต่อ)			
หัวข้อเนื้อหา	ผลการเรียนรู้	จำนวนข้อที่ ต้องการจริง	จำนวนข้อสอบ ที่ออกทั้งหมด
อาชีพการทำมาหากิน ที่บ้าน - การทอเสื่อกก - ขนมหั่วตัดงาดำ - การทำไม้กวาดเสียน ตาล	1.บอกแหล่งที่มาของภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้ 2.อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติได้ 3.ยกตัวอย่างวิทยาการท้องถิ่นได้	6	10
การสรุปศาสตร์และศิลป์ ด้วยโครงงาน - โครงงานภูมิปัญญา ท้องถิ่น	1.เขียนเค้าโครงโครงงานได้ 2.พูดนำเสนอโครงงานได้	6	10
รวม		40	60

2.3 นำเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาสร้างเป็นแบบทดสอบ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบเพื่อขอเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2.5 นำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตามข้อ 1.7 เพื่อตรวจสอบ ประเมิน ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบโดยการประเมินค่า IOC ตามวิธีการของ โรวินลลี (Rovinelli) และ

แฮมเบิลตัน (R.K.Hambleton) บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 64) ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นวัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นวัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อทดสอบนั้นไม่วัดตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยใช้สูตร IOC (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 64) เพื่อหาผลรวมของ คะแนนในข้อสอบแต่ละข้อ ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งผลการประเมินความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามของแบบทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ของ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีค่าระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ตาราง 10 ภาคผนวก ข)

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนหนองงูเห่ล้อมพิทยาคม จำนวน 40 คน ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาภาษาไทยเรื่องนี้มาแล้ว

2.7 นำกระดาษคำตอบของนักเรียนมาตรวจให้คะแนนโดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจ จำแนก (B) ของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยวิธีการของ Brennan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 84) คำนวณแล้วทำการคัดเลือกข้อสอบจำนวน 40 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.70 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (B) 0.23 ถึง 0.60 เพื่อใช้ในการทดลองจริง (ตาราง 11 ภาคผนวก ข)

2.8 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 40 ข้อ หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร Lovett (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 95-96) เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ฉบับเดียว ที่ใช้ทดสอบกับกลุ่ม ตัวอย่างเพียงครั้งเดียว ผลการวิเคราะห์ได้ข้อสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.94 (ตาราง 11 ภาคผนวก ข)

2.9 จัดพิมพ์ข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ใช้เป็นข้อสอบฉบับสมบูรณ์ จำนวน 40 ข้อ เพื่อใช้ในการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษารายละเอียดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และคู่มือครูการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาเอกสารการวัดผลการศึกษา ของสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 144-146)

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ ที่มีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เพื่อจะเลือกใช้จริง 20 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนตามกรอบการวิเคราะห์ของบลูม ด้านการวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 วิเคราะห์โครงสร้างตัวชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์ จำนวนข้อสอบที่ออก

จำนวนข้อสอบที่ใช้จริง ในแบบทดสอบการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

ตัวชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์	จำนวนข้อสอบที่ต้องการจริง	จำนวนข้อสอบที่ออกทั้งหมด
ด้านความสำคัญ	6	10
ด้านความสัมพันธ์	7	10
ด้านหลักการ	7	10
รวม	20	30

3.4 นำแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.5 นำแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจพิจารณาความสอดคล้องด้านการคิดวิเคราะห์ กับ ข้อคำถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ประกอบด้วย

3.5.1 ดร.สุรพล วีริยาสรณ์ ตำแหน่ง ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

3.5.2 นายวิณุลาศ เจริญชัย ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลทางการศึกษา

3.5.3 นางทวีสิน กฤษณะสุวรรณ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบุญเหลือ
วิทยานุสรณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และการแนะแนว

พิจารณาลงความเห็น และให้คะแนนหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวชี้วัดด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยใช้วิธีของโรวินELLI (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (Hambleton) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 60-61)

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับพฤติกรรมชี้วัดการคิดวิเคราะห์ที่ระบุไว้จริง

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับพฤติกรรมชี้วัดการคิดวิเคราะห์ที่ระบุไว้

ให้คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้สอดคล้องกับพฤติกรรมชี้วัดการคิดวิเคราะห์ที่ระบุไว้

หาผลรวมของคะแนนในแต่ละข้อแล้วนำผลรวมมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 167) และเลือกไว้เฉพาะข้อที่มีค่า IOC ระหว่าง มีค่าระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (ตาราง 12 ภาคผนวก ค)

3.6 นำแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนหนองงูเหลือมพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 40 คน แล้วนำแบบวัดการคิดวิเคราะห์มาหาคุณภาพดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) โดยเลือกข้อที่มี

ค่าความยากยามีค่าตั้งแต่ 0.60 – 0.80 และเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.43 - 0.63 เป็นข้อสอบที่ใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 155-157) จากนั้นคัดเลือกข้อสอบไว้ 20 ข้อ เพื่อใช้ในการทดลองจริง (ตาราง 13 ภาคผนวก ค)

3.6.2 นำข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยวิธีของ Kuder-Richardson โดยใช้สูตร KR_{20} (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 167) เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ฉบับเดียว ที่ใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเพียงครั้งเดียว ผลการวิเคราะห์ได้ข้อสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.84 (ตาราง 13 ภาคผนวก ค)

3.7 นำแบบวัดการคิดวิเคราะห์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนหนองงูเห่าล้อมพิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 37 คน

รูปแบบการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 65) ดังตาราง 4

ตาราง 4 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T1	X	T2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการศึกษาค้นคว้า

T1 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลอง

X หมายถึง การสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานภาษาไทย

T2 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ระหว่างวันจันทร์ที่ 7 พฤศจิกายน 2554 ถึงวันพุธที่ 16 พฤศจิกายน 2554 ใช้เวลาทดลองสอนเป็นเวลา 12 ชั่วโมงเป็นเวลา 6 วัน โดยไม่รวมเวลาที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้ดำเนินการสอนเอง
2. ก่อนการทดลองผู้ศึกษาค้นคว้าทำการทดสอบก่อนเรียน(Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ในวันพุธ ที่ 2 พฤศจิกายน 2554
3. ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ระหว่างวันจันทร์ที่ 7 พฤศจิกายน 2554 ถึงวันพุธที่ 16 พฤศจิกายน 2554
4. สิ้นสุดการทดลอง ผู้ศึกษาค้นคว้าทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมกับการทดสอบก่อนเรียนและแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ในวันจันทร์ที่ 21 พฤศจิกายน 2554 แล้วตรวจให้คะแนนดังกล่าวการจัดการเรียนรู้ และเก็บข้อมูลตามตาราง 5

ตาราง 5 การจัดตารางเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วันที่	เวลา	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
2 พฤศจิกายน 2554	13.00 – 14.00 น.	ทดสอบก่อนเรียนและวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	1
7 พฤศจิกายน 2554	10.00 - 12.00 น.	ภูมิปัญญาท้องถิ่น (1)	2

8 พฤศจิกายน 2554	09.00 – 11.00 น.	ภูมิปัญญาท้องถิ่น(2)	2
9 พฤศจิกายน 2554	13.00 – 15.00 น.	โครงการ	2
14 พฤศจิกายน 2554	10.00 - 12.00 น.	การเลือกหัวข้อและการเขียนเค้าโครง	2

ตาราง 5 (ต่อ)

วันที่	เวลา	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
15 พฤศจิกายน 2554	09.00 – 11.00 น.	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการเขียน รายงาน	2
16 พฤศจิกายน 2554	13.00 – 15.00 น.	การนำเสนอผลงานและประเมินโครงการ	2
21 พฤศจิกายน 2554	10.00 - 12.00 น.	ทดสอบหลังเรียนและวัดทักษะการคิด วิเคราะห์	1

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาตรวจให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูกให้ 1 คะแนน

ตอบผิดให้ 0 คะแนน

เลือกตอบเกิน 1 ข้อ ให้ 0 คะแนน

ไม่เลือกตอบ ให้ 0 คะแนน

2. ผู้ศึกษาค้นคว้าจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ดังนี้

- 2.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.2 วิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงานภาษา
เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิเคราะห์จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของ
คะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน และความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนเต็ม

2.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยวิเคราะห์จาก
แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้
ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง IOC : Index of objective
Congruence (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 64) จากสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน โดยใช้สูตร B ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	n_1	แทน	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์
	n_2	แทน	จำนวนผู้สอบไม่ผ่าน

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการของ Lovett จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum x - \sum x_i^2}{(k-1) \sum (x_i - c)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบ
	x_i	แทน	คะแนนของแต่ละคน
	c	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

1.4 การหาความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 155)

$$P = \frac{R}{N}$$

$$r = \frac{Ru - Rl}{f}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยาก

r แทน ค่าอำนาจจำแนก

R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด ($R_u + R_l$)

N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ซึ่งเท่ากับ $2f$)

f แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

R_u แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อนั้นถูก

R_l แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อนั้นถูก

1.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สูตร KR_{20} ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 167)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

S^2 แทน ความแปรปรวน

P แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่งๆ

$= \frac{R}{N}$ เมื่อ R แทนจำนวนผู้ตอบถูกในข้อนั้นและ

N แทน จำนวนผู้สอบ

Q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่งๆ

$= 1 - q$

2. สถิติพื้นฐาน

สถิติพื้นฐานเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ หার้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตรของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 104 - 108) ดังนี้

2.1 ร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ X แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน ผลรวม

3. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพและดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้

3.1 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มแบบ Rubric เกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ ผลงานนักเรียน และการทดสอบย่อย ที่มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนหลังการทดลอง โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 154)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน คะแนนรวมของแบบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้
	A	แทน คะแนนเต็มของแบบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้
	N	แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum Y}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมจากคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.2 การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) ของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หาได้จากสูตร ดังนี้
 เผชญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี (2545 : 30-36)

$$E.I. = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test (Dependent Sample)
 (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 109) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ
ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

E.I. แทน ดัชนีประสิทธิผล

E₁ แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการของแผนการจัดการเรียนรู้

E₂ แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้

t-test แทน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
แบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
แบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้ทำการทดลองวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนแล้ว จึงให้นักเรียนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ตามแผนการจัดการเรียนรู้จนครบทั้ง 6 แผน แล้วผู้ศึกษาค้นคว้าจึงให้นักเรียนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกครั้งได้ผล ดังปรากฏตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ของคะแนนทดสอบก่อนเรียน การประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน ผลงานนักเรียน และคะแนนทดสอบหลังเรียน

คะแนนปฏิบัติการระหว่างเรียน														
คนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน(40)	คะแนนคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน(20)	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 รู้ลึกภูมิปัญญา				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 การสืบค้นคว้าข้อมูลท้องถิ่น				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 อาชีพการทำมาหากินพื้นบ้าน			
			คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(8)	รวมคะแนน(43)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(8)	รวมคะแนน(43)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(41)
1	13	14	12	16	7	35	13	17	5	35	13	17	4	34
2	16	9	13	17	7	37	12	17	7	36	11	17	5	33
3	22	12	11	17	7	35	13	16	8	37	11	16	6	33
4	19	7	12	16	9	37	13	16	7	36	13	18	6	37
5	19	10	12	17	8	37	12	16	8	36	12	17	6	35
6	15	14	13	16	6	35	12	16	6	34	12	18	4	34
7	14	8	13	16	7	36	11	16	7	34	11	16	5	32
8	16	9	12	17	7	36	11	18	6	35	11	16	5	32
9	15	10	13	17	7	37	13	17	7	37	13	16	5	34

10	12	9	11	16	7	34	12	16	5	33	13	16	5	34

ตาราง 6 (ต่อ)

คะแนนปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน

คนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน(40)	คะแนนคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน(20)	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 รู้ลึกภูมิปัญญา				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 การสืบค้นคว้าข้อมูลท้องถิ่น				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 อาชีพการทำมาหากินพื้นบ้าน			
			คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(8)	รวมคะแนน(43)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(8)	รวมคะแนน(43)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(41)
11	15	6	12	17	8	37	13	17	6	36	12	17	5	34
12	14	13	12	16	6	34	11	16	7	34	11	16	4	31
13	16	8	12	17	7	36	13	18	7	38	13	18	4	35
14	15	7	13	18	7	38	12	17	8	37	11	17	5	33
15	17	7	12	18	7	37	12	18	8	38	11	18	5	34
16	18	8	12	18	8	38	12	18	7	37	13	18	6	37
17	19	15	12	18	8	38	11	17	7	35	11	16	6	33

18	21	9	12	18	8	38	13	17	8	38	13	16	6	35
19	11	8	12	17	7	36	12	17	6	35	11	17		33
20	14	12	12	17	7	36	13	17	7	37	11	18	5	34

ตาราง 6 (ต่อ)

คะแนนปฏิบัติการระหว่างเรียน

คนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน(40)	คะแนนคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน(20)	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 รู้ลึกภูมิปัญญา				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 การสืบค้นคว้าข้อมูลท้องถิ่น				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 อาชีพการทำมาหากินพื้นบ้าน			
			คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(8)	รวมคะแนน(43)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(8)	รวมคะแนน(43)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(41)
21	17	7	12	17	7	36	11	17	7	35	11	18	6	35
22	18	8	12	17	8	37	13	16	8	37	11	16	6	33
23	12	11	11	16	6	33	12	16	5	33	13	16	4	33
24	16	6	13	18	7	38	11	16	6	33	12	18	6	36
25	15	5	12	17	7	36	13	17	7	37	12	18	6	36

26	21	9	13	17	8	38	12	17	8	37	13	17	6	36
27	20	9	11	16	8	35	13	16	8	37	13	16	6	35
28	16	6	12	17	7	36	12	18	7	37	13	17	5	35
29	14	13	13	18	7	38	11	17	7	35	12	17		35
30	14	9	13	18	7	38	12	18	7	37	13	18	6	37

ตาราง 6 (ต่อ)

คะแนนปฏิบัติการระหว่างเรียน

คนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน(40)	คะแนนดีวีเคราะห์ก่อนเรียน(20)	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 รู้ลึกภูมิปัญญา				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 การสืบค้นคว้าข้อมูลท้องถิ่น				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 อาชีพการทำมาหากินพื้นบ้าน			
			คะแนนปฏิบัติการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(8)	รวมคะแนน(43)	คะแนนปฏิบัติการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(8)	รวมคะแนน(43)	คะแนนปฏิบัติการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน(20)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(41)
31	16	9	12	18	7	37	13	16	7	36	13	18	5	36
32	16	10	12	18	8	38	13	17	8	38	12	16	5	33
33	15	7	11	16	6	33	12	17	7	36	11	17	5	33

34	17	7	13	18	7	38	12	17	7	36	13	17	4	34
35	16	14	12	18	8	38	13	17	7	37	13	16	5	34
36	17	7	13	16	7	36	11	17	7	35	13	18	5	36
37	15	9	11	16	8	35	13	17	8	38	13	17	5	35
รวม	596	278	365	510	217	510	364	505	207	505	360	509	159	1028
ร้อยละ	40.27	46.33	65.77	68.92	65.17	32.06	65.59	68.24	62.16	31.74	64.86	68.78		67.77
เฉลี่ย	16.11	9.27	12.17	17.00	7.23	36.40	12.13	16.83	6.90	35.87	12.00	16.97	5.30	34.27
SD	2.55	2.65	0.65	0.74	0.68	1.38	0.78	0.75	0.92	1.53	0.91	0.85	0.75	1.53

ตาราง 6 (ต่อ)

คะแนนปฏิบัติการระหว่างเรียน

คนที่	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 ด้านศาสตร์และศิลป์งานภูมิปัญญา	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 การอนุรักษ์รักษางานภูมิปัญญาท้องถิ่น	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 การสรุปศาสตร์และศิลป์ด้วยโครงงาน	รวมคะแนน พฤติกรรม	คะแนนคิด เป็นร้อยละ	คะแนน ทดสอบถึง
-------	--	--	--	----------------------	------------------------	-------------------

	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (10)	คะแนนปฏิบัติกิจกรรม(20)	คะแนนกระบวนการกลุ่ม(10)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(61)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)			
1	13	24	5	42	12	8	17	8	5	50	12	26	6	44	240	19	32
2	11	26	5	42	12	8	17	8	6	51	13	24	6	43	242	18	34
3	13	24	6	43	12	8	16	8	6	50	12	25	6	43	241	19	32
4	11	25	6	42	13	8	17	8	5	51	12	25	6	43	246	16	33
5	13	25	6	44	13	8	16	8	5	50	13	24	6	43	245	17	32
6	11	24	5	40	11	8	18	8	4	49	13	24	5	42	234	18	34
7	13	25	4	42	13	8	17	8	4	50	12	25	5	42	236	19	32
8	12	25	4	41	11	8	18	8	5	50	12	26	6	44	23		33

ตาราง 6 (ต่อ)

คะแนนปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน

คนที่	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 ด้านศาสตร์และศิลป์งานภูมิปัญญา				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 การอนุรักษ์รักษางานภูมิปัญญาท้องถิ่น						แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 การสรุปศาสตร์และศิลป์ด้วยโครงงาน				รวมคะแนนพฤติกรรมระหว่างเรียน (290)	คะแนนคิดวิเคราะห์หลังเรียน(20)	คะแนนทดสอบหลังเรียน(40)
	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (10)	คะแนนปฏิบัติการ(20)	คะแนนกระบวนการกลุ่ม(10)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(61)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)			
9	12	25	5	42	12	9	18	8	5	52	12	26	5	43	245	19	32
10	12	24	5	41	13	8	18	9	4	52	13	27	5	45	239	18	34
11	13	26	5	44	13	8	16	9	5	51	13	26	5	44	246	17	33
12	13	24	5	42	11	8	17	8	4	48	12	26	5	43	232	16	32
13	13	24	5	42	13	9	17	8	4	51	12	25	6	43	245	16	33
14	12	27	6	45	11	8	16	8	5	48	11	24	6	41	242	18	34
15	12	27	6	45	13	8	16	8	6	51	13	24	6	43	248	16	32
16	13	26	6	45	11	8	16	8	6	49	13	24	6	43	24		34

คะแนนปฏิบัติการกิจกรรมระหว่างเรียน

คนที่	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 ด้านศาสตร์และศิลป์งานภูมิปัญญา				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 การอนุรักษ์รักษางานภูมิปัญญาท้องถิ่น						แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 การสรุปศาสตร์และศิลป์ด้วยโครงงาน				รวมคะแนนปฏิบัติการระหว่างเรียน (290)	คะแนนคิดวิเคราะห์หลังเรียน(20)	คะแนนทดสอบหลังเรียน(40)
	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (10)	คะแนนปฏิบัติการ(20)	คะแนนกระบวนการกลุ่ม(10)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(61)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)			
17	13	24	6	43	13	8	16	8	6	51	12	24	5	41	241	18	32
18	11	24	6	41	11	8	16	8	6	49	12	24	6	42	243	18	32
19	11	25	5	41	13	8	18	8	5	52	13	26	5	44	241	16	34
20	11	26	5	42	13	8	18	9	5	53	12	26	5	43	245	17	32
21	11	27	4	42	12	9	18	9	5	53	13	26	5	44	245	18	34
22	12	24	6	42	12	8	16	8	6	50	13	24	6	43	242	18	32
23	12	24	5	41	12	8	16	8	6	50	11	25	4	40	230	16	34
24	12	25	5	42	12	9	17	9	6	53	13	25	5	43	245	17	34

ตาราง 6 (ต่อ)

คะแนนปฏิบัติการระหว่างเรียน																	
คนที่	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 ด้านศาสตร์และศิลปงานภูมิปัญญา				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 การอนุรักษ์รักษางานภูมิปัญญาท้องถิ่น						แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 การสรุปศาสตร์และศิลป์ด้วยโครงงาน				รวมคะแนนปฏิบัติการระหว่างเรียน (290)	คะแนนคิดวิเคราะห์หลังเรียน(20)	คะแนนทดสอบหลังเรียน(40)
	คะแนนปฏิบัติการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)	คะแนนปฏิบัติการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (10)	คะแนนปฏิบัติการ(20)	คะแนนกระบวนการทำงานกลุ่ม(10)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(61)	คะแนนปฏิบัติการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)			
25	12	27	5	44	12	9	18	8	6	53	11	25	5	41	247	16	34
26	11	24	6	41	13	8	18	8	6	53	13	25	6	44	249	19	33
27	13	26	5	44	11	8	16	8	5	48	11	24	2	37	236	17	34
28	13	26	4	43	13	9	17	8	5	52	11	26	2	39	242	17	33
29	12	26	4	42	11	9	17	8	5	50	11	26	1	38	238	19	34

30	12	26	4	42	13	8	18	9	4	52	13	26	1	40	246	16	33
31	11	24	5	40	13	9	18	9	4	53	13	25	3	41	243	17	34
32	12	26	6	44	13	8	18	9	5	53	11	27	2	40	2	8	33

ตาราง 6 (ต่อ)

คะแนนปฏิบัติการระหว่างเรียน

คนที่	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 ด้านศาสตร์และศิลป์งานภูมิปัญญา				แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 การอนุรักษ์รักษางานภูมิปัญญาท้องถิ่น						แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 การสรุปศาสตร์และศิลป์ด้วยโครงงาน				รวมคะแนนพฤติกรรมระหว่างเรียน (290)	คะแนนคิดวิเคราะห์หลังเรียน(20)	คะแนนทดสอบหลังเรียน(40)
	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (10)	คะแนนปฏิบัติการ(20)	คะแนนกระบวนการกลุ่ม(10)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(61)	คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (15)	ผลงานนักเรียน (30)	คะแนนสอบท้ายแผน(6)	รวมคะแนน(51)			
33	13	26	4	43	13	9	16	8	5	51	13	25	2	40	236	17	32
34	12	25	4	41	13	9	16	8	5	51	13	27	2	42	242	18	33

35	12	26	5	43	12	9	16	9	6	52	12	26	3	41	245	17	34
36	11	25	5	41	12	8	17	9	5	51	12	26	3	41	240	19	34
37	13	27	5	45	12	8	16	8	6	50	11	24	3	38	241	18	35
รวม	363	755	154	1,118	365	247	509	246	155	1,002	367	753	148	753	8,951	524	1,226
ร้อยละ	65.41	68.02	69.37	59.25	65.77	66.76	68.78	66.49	69.82	44.40	66.13	67.84	66.67	39.90	83.42	87.33	82.84
เฉลี่ย	12.10	25.17	5.13	42.40	12.17	8.23	16.97	8.20	5.17	50.73	12.23	25.10	4.93	42.27	241.92	17.47	33.14
SD	0.80	1.09	0.73	1.33	0.83	0.43	0.85	0.41	0.75	1.55	0.77	0.92	1.48	1.89	4.58	1.14	0.92

จากตาราง 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน การประเมินผลงานระหว่างเรียน การประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน ประกอบด้วย คะแนนใบงาน การอภิปราย กระบวนการกลุ่ม ปฏิบัติการเขียนรายงานโครงการ และการนำเสนอผลงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 241.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 4.58 คิดเป็นร้อยละ 83.42 (E_1) และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดจากการ ทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.92 คิดเป็นร้อยละ 82.84 (E_2) มีค่าประสิทธิภาพที่ได้คือ $83.42/82.84$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

	จำนวนนักเรียน	คะแนน	ร้อยละ	ค่าดัชนีประสิทธิผล
ก่อนเรียน	37	596	40.27	0.8150
หลังเรียน	37	1,226	82.84	

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้เท่ากับ 0.8150 แสดงว่านักเรียนมีคะแนนเท่ากับ 0.8150 แสดงว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็น ร้อยละ 81.50

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่าง	คะแนน	จำนวนนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	P
---------------	-------	---------------	-----------	----------------------	---	---

ก่อนเรียน	273	37	9.26	2.65	10.20*	.000
หลังเรียน	524	37	17.47	1.14		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษาและผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน

สรุปผล

1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.42 /82.84 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่า 0.8150 แสดงว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 81.50

3. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ทำการศึกษา การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้นำประเด็นสำคัญที่พบมาอภิปรายผลตาม ความมุ่งหมายของการศึกษา ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 83.42/82.84 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดจากการทำ แบบทดสอบหลังเรียน การประเมินผลงานระหว่างเรียน การประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน ประกอบด้วย คะแนนใบงาน การอภิปราย กระบวนการกลุ่ม ปฏิบัติการเขียนรายงานโครงงาน และ การนำเสนอผลงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 241.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 4.58 คิดเป็นร้อยละ 83.42 (E_1) และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดจากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.92 คิดเป็นร้อยละ 82.84 (E_2) มีค่า ประสิทธิภาพที่ได้คือ 83.42/82.84 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจาก

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ ได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบโดยใช้วิธีการศึกษา หลักสูตร คู่มือครู เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเทคนิควิธีการและหลักทฤษฎี และเทคนิค การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการ Backward Design จากเอกสารการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ โครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้นประกอบด้วย สารสำคัญ ตัวชี้วัด มาตรฐาน การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การวัดและประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ ที่จะเป็แนวทางนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยให้นักเรียนได้ ปฏิบัติเหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง ใ้รู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ รู้จักวิธีการ

วางแผน คิดวิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง และฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม นักเรียนได้เลือกเรื่องที่ต้องการศึกษาด้วยตนเอง กำหนดประเด็นปัญหาขึ้นตามความสนใจ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาในการศึกษาความรู้และนำเสนอผลการศึกษาตามวิธีของตนอย่างเป็นขั้นตอน

1.2 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงาน ด้านการมีทักษะที่ต้องได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด จึงส่งผลให้คะแนนเฉลี่ย (E_1) มากกว่าคะแนนเฉลี่ย (E_2) อีกทั้งในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมครูจะคอยให้คำชี้แนะ และส่งเสริม จนนักเรียนสามารถปฏิบัติงานกลุ่มได้อย่างมีความสุข และสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นให้ผ่านพ้นไปด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับสมศักดิ์ สันธะเวชญ์ (2542 : 18) ได้ให้นิยามว่ากิจกรรมโครงงานเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า ให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นในหัวข้อที่กำลังเรียน การศึกษาค้นคว้านี้ อาจทำเป็นรายบุคคล หรือเป็นทีม ลักษณะที่สำคัญของโครงงานคือ การศึกษาที่มุ่งหาคำตอบให้กับข้อสงสัยในเรื่องนั้น ๆ ที่ผู้เรียนหรือกลุ่มเพื่อนตั้งข้อสงสัยขึ้นมา เป้าหมายของโครงงาน คือ ให้ได้เรียนรู้มากขึ้นในเรื่องนั้น ๆ มากกว่าที่จะค้นหาคำตอบที่ถูกต้องเพื่อตอบคำถามของผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสถียร บุระวัฒน์. (2551 : 81) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องหลักการสร้างคำประสมคำซ้อน คำซ้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง หลักการสร้างคำประสม คำซ้อนคำซ้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.68 /80.48 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวลักษณ์ ลัทธธีระสุวรรณ. (2551 : 82 – 83) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงงาน ตามสาระการเรียนรู้เรื่องบทพากย์เอราวัณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงงานตามสาระการเรียนรู้ เรื่องบทพากย์เอราวัณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.00/82.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชณี สีดา. (2551 : 83 – 84) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง คำราชาศัพท์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง คำราชาศัพท์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.96/ 81.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.8150 แสดงว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.50 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ โครงงาน ทำให้ผู้เรียนไม่สับสน เข้าใจบทเรียน ปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ ใช้กระบวนการเรียนรู้ใน การทำงานอย่างเป็นระบบ อีกทั้งมีครูผู้สอนคอยช่วยเหลือ ชี้แนะข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น นักเรียนสามารถ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ เวียงนนท์. (2552 : 77 – 78) ได้ทำการศึกษาผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านและ การเขียนโดยการจัดกิจกรรมโครงงาน ตามสาระการเรียนรู้ เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยโครงงาน ตามสาระการเรียนรู้ เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6271 หมายความว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.71 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวนิต ศรีเครือดง. (2552 : 88 – 89) ได้ทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ไตรยางศ์สร้างคำ โดยใช้กิจกรรมโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัด กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ไตรยางศ์สร้างคำ โดยใช้กิจกรรมโครงงาน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 มีค่าดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.6727 หมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 67.27 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา ทองอ้วน (2552 : 74 – 75) ได้ ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการ เรียนแบบโครงงาน เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.7113 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้า ร้อยละ 71.13

3. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องมาจากผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง ทั้ง ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ได้ลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมกล้า แสดงออก ตลอดจนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ โครงงานเป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจและ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีโอกาส

ได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ ในการแสวงหาความรู้เพื่อคิดและแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นเครื่องมือ จึงทำให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและครูในการที่จะอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอผลงานที่ค้นพบทำให้เกิดความภาคภูมิใจและมีความสุขในการเรียน อีกทั้งยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีอัมพร บรรณสาร (2550 : 100) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมแบบโครงงานกับการจัดกิจกรรมตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมแบบโครงงานมีความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพิน ภู่อรัมย์ (2551 : 79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การสอนแบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ ท่วมไธสง (2552 : 151) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่องการป้องกันอันตรายจากสิ่งเสพติด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน มีการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่า กลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้

1.1 ครูควรศึกษาหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คู่มือ คำชี้แจง ขั้นตอนการทำแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่ห้องเรียน เช่น การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ เช่น เพลงพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้าน พิธีสมุนไพรรักษาไข้พื้นบ้าน เป็นต้น หรือนำนักเรียนไปแหล่งเรียนรู้จริงในท้องถิ่นของตนเอง

1.3 เนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรักและหวงแหนภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน

1.4 ก่อนที่นักเรียนจะทำโครงการภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูต้องให้ความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ความรู้การทำโครงการ กับนักเรียนก่อน

1.5 การเลือกหัวข้อหรือเรื่องในการทำโครงการของนักเรียน ครูควรให้อิสระในการเลือกหัวข้อที่กลุ่มสนใจศึกษาค้นคว้า มีศรัทธาอย่างแรงกล้าที่จะแสวงหาคำตอบหรือแก้ปัญหาเพราะอาจท้อแท้ใจหรือเบื่อหน่าย เมื่อพบปัญหาอาจเลิกกลางคันได้

1.6 เรื่องที่นักเรียนตัดสินใจในการศึกษาค้นคว้า ครูต้องให้คำแนะนำโดยพิจารณาถึงความสามารถพื้นฐาน ประสบการณ์ แหล่งข้อมูล วิชาที่ถนัดให้เข้าใจอย่างทอ้งแท้ มิเช่นนั้นก็จะเกิดปัญหาอย่างมากในการศึกษาค้นคว้า

1.7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ ครูควรดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการจริง ๆ อย่างรีบร้อนหรือข้ามขั้นตอนหากปฏิบัติตามขั้นตอนจะทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้แสดงความคิดเห็น แสดงออกตามบทบาท ได้ฝึกทักษะการอ่าน การเขียนตามที่กำหนดจริงตลอดจนได้พัฒนาความรู้ เจตคติ และการสรุปองค์ความรู้ตามกระบวนการที่วางไว้อย่างครบถ้วน

1.8 การประเมินผล ครูควรประเมินตามสภาพจริง เช่น สังเกต สัมภาษณ์ รายงาน อภิปราย ผลงาน/ชิ้นงาน การวิพากษ์ วิจารณ์ มีการประเมินผลทั้ง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง/ชุมชน เพื่อน และการจัดนิทรรศการแสดงผลงานมีความจำเป็นและสำคัญเพราะจะทำให้เด็กมีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษางานของกลุ่มอื่นอีกด้วย

1.9 การเสริมแรงด้วยการชมเชย ชี้นำ ให้กำลังใจ ติดตามผลงานในการปฏิบัติกิจกรรมโครงการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน และส่งผลต่อผลงานของนักเรียนอีกด้วย

1.10 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครูต้องออกข้อสอบให้ครอบคลุมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาในหน่วยนั้น ๆ และข้อสอบควรแทรกทักษะการคิดวิเคราะห์โดยยึดหลักการ ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ ในการออกข้อสอบการคิดวิเคราะห์

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงานเรื่องอื่น ๆ แล้วนำไปทดลองหาค่าประสิทธิภาพ เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงานกับแบบอื่น ๆ เช่น รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เป็นต้น